

İndirilme Tarihi

17.09.2026 10:07:42

TDE 529 - EDEBİYAT BİLGİ VE KURAMLARI I - Fen Edebiyat Fakültesi - Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü

Genel Bilgiler

Dersin Amacı

Edebiyat eleştirisi ve metin çözümlemesi için temel bilgileri edinebilmek, kuramları ve terimleri tanımlayabilmek.

Dersin İçeriği

Edebiyat kuramları ve eleştirisi

Dersin Kitabı / Malzemesi / Önerilen Kaynaklar

MORAN, Berna (2005), Edebiyat Kuramları ve Eleştirisi, İstanbul: İletişim Yayınları. KOLCU, Ali İhsan (2008). Edebiyat Kuramları, Ankara: Salkımsöğüt Yayınları. BİLGEGİL, Kaya (1987), Edebiyat Bilgi ve Teorileri, İstanbul: Enderun Kitabevi. KANTARCIOĞLU, Sevim (1993), Edebiyat Akımları ve Temel Metinler, Ankara: Gazi Üniversitesi Yayınları. SARAÇ, Tahsin (2007), Eleştirisi Kuramları, İstanbul: İş Bankası Yayınları. EAGLETON, Terry (2004). Edebiyat Kuramı. İstanbul: Ayrıntı Yayınları. ECEVİT, Yıldız (2001). Türk Romanında Postmodernist Açılımlar. İstanbul: İletişim Yayınları. HUMM, Maggie (2002). Feminist Edebiyat Eleştirisi, İstanbul: Say Yayınları. EAGLETON, Terry (2022). Edebiyat Kuramı (Çev. Tuncay Birkan), İstanbul: Ayrıntı Yayınları. Edebiyat Bilgi ve Kuramları (2025), (Ed. Ahmet Mermer ve Yavuz Bayram), Ankara: Nobel Yayınları.KANTARCIOĞLU, Sevim (2004), Türk ve Dünya Romanlarında Modernizm, Ankara: Akçağ Yayınları.

Planlanan Öğrenme Etkinlikleri ve Öğretme Yöntemleri

Sözlü anlatım, Soru-cevap, Tartışma, Kaynak tarama

Ders İçin Önerilen Diğer Hususlar

Dersler ders programında belirtilen saatte ve derslikte yürütülecektir. Hangi hafta hangi konunun işleneceği ders izlencesinde belirtilmiş olup öğrencilerin belirtilen konu başlıklarını takip etmesi gerekmektedir. Okuma listesi ilk hafta dersinde öğrencilere sunulmakta ve ulaşacağı kaynaklar ile bunlara ulaşım yolları bildirilmektedir.

Dersi Veren Öğretim Elemanı Yardımcıları

Dersi veren öğretim elemanı yardımcısı bulunmamaktadır.

Dersin Verilişi

Yüz yüze

Dersi Veren Öğretim Elemanları

Doç. Dr. Ece Serrican Kabalcı

Program Çıktısı

1. Alanıyla ilgili problemleri tespit eder.
2. Tespit edilen problemlerin çözümüne yönelik gerekli verileri toplar.
3. Elde ettiği verilere göre sonuçları yorumlar.
4. Alanıyla ilgili karşılaştığı problemlerin çözümünde bilgisayar teknolojilerini kullanır.
5. Bilimsel bilgiyi açık ve yetkin biçimde aktarabilir.

Haftalık İçerikler

Sıra	Hazırlık Bilgileri	Öğretim Laboratuvar	Metodları	Teorik	Uygulama
1	Literatür tarama		Sözlü anlatım, Soru-cevap	Tanışma, ders hakkında genel bilgi verme, kaynakları tanıtma. Edebiyat nedir? Edebiyatın konusu, metodu, tarihi ve sosyolojisi üzerine tartışma	
2	Edebiyat Bilgi ve Kuramları (2025), (Ed. Ahmet Mermer ve Yavuz Bayram), Ankara: Nobel Yayınları, s. 1-10.		Sözlü anlatım, Soru-cevap, Tartışma, Metin inceleme	Edebiyat kuramlarına giriş	
3	KOLCU, Ali İhsan (2008). Edebiyat Kuramları, Ankara: Salkımsöğüt Yayınları, s. 11-41.		Sözlü anlatım, Soru-cevap, Tartışma, Metin inceleme	Yansıma kuramı	
4	MORAN, Berna (2005), Edebiyat Kuramları ve Eleştirisi, İstanbul: İletişim Yayınları, s. 77-101.		Sözlü anlatım, Soru-cevap, Tartışma, Metin inceleme	Topluma dönük eleştirisi: Tarihsel eleştirisi, Sosyolojik eleştirisi, Marksist eleştirisi	

Sıra	Hazırlık Bilgileri	Laboratuvar	Öğretim Metodları	Teorik	Uygulama
5	KOLCU, Ali İhsan (2008). Edebiyat Kuramları, Ankara: Salkımsöğüt Yayınları, s. 80-105. MORAN, Berna (2005), Edebiyat Kuram ve Eleştiri, İstanbul: İletişim Yayınları, s. 101-130.		Sözlü anlatım, Soru-cevap, Tartışma, Metin inceleme	Anlatımcılık	
6	MORAN, Berna (2005), Edebiyat Kuram ve Eleştiri, İstanbul: İletişim Yayınları, s. 219-228.		Sözlü anlatım, Soru-cevap, Tartışma, Metin inceleme	Esere dönük eleştiri: Arketipsel eleştiri kuramı	
7	MORAN, Berna (2005), Edebiyat Kuramları ve Eleştiri, İstanbul: İletişim Yayınları, s. 159-184.		Sözlü anlatım, Soru-cevap, Tartışma, Metin inceleme	Esere dönük eleştiri: Yeni eleştiri ve Rus biçimciliği	
8				Ara sınav	
9	KOLCU, Ali İhsan (2008). Edebiyat Kuramları, Ankara: Salkımsöğüt Yayınları, s. 178-201.		Sözlü anlatım, Soru-cevap, Tartışma, Metin inceleme	Yazara dönük eleştiri: Psikanaliz ve eleştiri	
10	KOLCU, Ali İhsan (2008). Edebiyat Kuramları, Ankara: Salkımsöğüt Yayınları, s. 105-127.		Sözlü anlatım, Soru-cevap, Tartışma, Metin inceleme	Okur merkezli kuramlar: Duygusal etki kuramı, alımlama estetiği	
11	MORAN, Berna (2005), Edebiyat Kuram ve Eleştiri, İstanbul: İletişim Yayınları, s. 263-272.		Sözlü anlatım, Soru-cevap, Tartışma, Metin inceleme	Okura dönük eleştiri: İzlenimci eleştiri	
12	KOLCU, Ali İhsan (2008). Edebiyat Kuramları, Ankara: Salkımsöğüt Yayınları, s. 386-408.		Sözlü anlatım, Soru-cevap, Tartışma, Metin inceleme	Hermeneutik Kuram	
13	HUMM, Maggie (2002). Feminist Edebiyat Eleştirisi, İstanbul: Say Yayınları, s. 17-46. KOLCU, Ali İhsan (2008). Edebiyat Kuramları, Ankara: Salkımsöğüt Yayınları, s. 360-385.		Sözlü anlatım, Soru-cevap, Tartışma, Metin inceleme	Feminist Kuram	
14	Sevim (2004), Türk ve Dünya Romanlarında Modernizm, Ankara: Akçağ Yayınları, 11-134.		Sözlü anlatım, Soru-cevap, Tartışma, Metin inceleme	Modernizm	
15	ECEVİT, Yıldız (2001). Türk Romanında Postmodernist Açılımlar. İstanbul: İletişim Yayınları, s. 15-94.		Sözlü anlatım, Soru-cevap, Tartışma, Metin inceleme	Postmodernizm	

Aktiviteler	Sayısı	Süresi (saat)
Vize	1	1,00
Final	1	1,00
Ders Öncesi Bireysel Çalışma	14	1,00
Ders Sonrası Bireysel Çalışma	14	1,00
Ara Sınav Hazırlık	6	2,00
Final Sınavı Hazırlık	6	4,00
Teorik Ders Anlatım	14	2,00

Değerlendirme

Aktiviteler	Ağırlığı (%)
Ara Sınav	40,00
Final	60,00

Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü / Türk Dili ve Edebiyatı X Öğrenme Çıktısı İlişkisi

	P.Ç. 1	P.Ç. 2	P.Ç. 3	P.Ç. 4	P.Ç. 5	P.Ç. 6	P.Ç. 7	P.Ç. 8	P.Ç. 9	P.Ç. 10	P.Ç. 11	P.Ç. 12	P.Ç. 13	P.Ç. 14	P.Ç. 15	P.Ç. 16	P.Ç. 17	P.Ç. 18	P.Ç. 19	P.Ç. 20	P.Ç. 21	P.Ç. 22	P.Ç. 23	P.Ç. 24
Ö.Ç. 1				1	1					1														
Ö.Ç. 2			1	1	1					1	1													1
Ö.Ç. 3			1	1	1					1														
Ö.Ç. 4			1	1	1					1														
Ö.Ç. 5			1	1	1					1														1

Tablo :

- P.Ç. 1 :** Türk dilinin ilk yazılı belgelerinden günümüze kadar gelen devreleri kronolojik olarak, eserleriyle birlikte bilir.
- P.Ç. 2 :** Halk edebiyatı ve kültürü ile ilgili konularda gerekli bilgi ve birikime sahip olur.
- P.Ç. 3 :** Alanıyla ilgili problemleri tespit eder.
- P.Ç. 4 :** Tespit edilen problemlerin çözümüne yönelik gerekli verileri toplar.
- P.Ç. 5 :** Elde ettiği verilere göre sonuçları yorumlar.
- P.Ç. 6 :** Eski Türk Edebiyatının Arap harfli manzum ve mensur eserlerini okur, açıklar.
- P.Ç. 7 :** Yeni Türk dili ile ilgili dönemlere ait metinlerde; kelime tahlili, cümle tahlili ve kelime etimolojisi yapar.
- P.Ç. 8 :** Eski Türk dili ile ilgili dönemlere ait metinlerde; kelime tahlili, cümle tahlili ve kelime etimolojisi yapar.
- P.Ç. 9 :** Edebî metin çözümlemeleri yapar.
- P.Ç. 10 :** Yeni Türk Edebiyatının kapsadığı edebî dönem, metin ve edebiyatçıların özelliklerini tam olarak bilir; bu dönemlerde yazılmış yapıtları çözümler; karşılaştırmalı tartışmalar yürütür.
- P.Ç. 11 :** Alanıyla ilgili karşılaştığı problemlerin çözümünde bilgisayar teknolojilerini kullanır.
- P.Ç. 12 :** İlgili alanında veya toplumun diğer kesimleriyle sözlü ve yazılı iletişim olanaklarını kullanarak profesyonel düzeyde eleştirel olarak iletişim kurabilir.
- P.Ç. 13 :** Bir yabancı dil kullanarak alana ait konularda meslektaşlarıyla iletişim kurabilir.
- P.Ç. 14 :** Alanıyla ilgili çalışmalara katılır.

- P.Ç. 15 :** Mesleki gelişmeleri izler ve bu gelişmelere katkı sağlar.
- P.Ç. 16 :** Disiplin içi ve disiplinler arası takım çalışması yapar.
- P.Ç. 17 :** Sahada derleme, gözlem ve anket çalışmaları yapar.
- P.Ç. 18 :** Alanıyla ilgili edindiği kuramsal ve uygulamalı bilgileri; eğitim-öğretim, araştırma ve topluma hizmet alanlarında kullanır, çözümler ve uygular.
- P.Ç. 19 :** Yaşam boyu öğrenmeye ilişkin olumlu tutum geliştirir.
- P.Ç. 20 :** Alanıyla ilgili sosyal, kültürel ve sanatsal etkinliklere katılır ve bu tür etkinlikleri düzenler.
- P.Ç. 21 :** Alanıyla ilgili yaptığı çalışmaları ilgili kişi, kurum ve kuruluşlarla paylaşır.
- P.Ç. 22 :** Beşerî bilimler alanında sosyal, kültürel hakların evrenselliğini destekler, sosyal adalet bilinci kazanır, tarihî ve kültürel mirasa sahip çıkar.
- P.Ç. 23 :** Kalite yönetim ve süreçlerine uygun davranır ve katılır.
- P.Ç. 24 :** Bilimsel bilgiyi açık ve yetkin biçimde aktarabilir.
- Ö.Ç. 1 :** Alanıyla ilgili problemleri tespit eder.
- Ö.Ç. 2 :** Tespit edilen problemlerin çözümüne yönelik gerekli verileri toplar.
- Ö.Ç. 3 :** Elde ettiği verilere göre sonuçları yorumlar.
- Ö.Ç. 4 :** Alanıyla ilgili karşılaştığı problemlerin çözümünde bilgisayar teknolojilerini kullanır.
- Ö.Ç. 5 :** Bilimsel bilgiyi açık ve yetkin biçimde aktarabilir.